

Kollektivtrafiknämnden
Regionstyrelsen**Granskning gällande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i kollektivtrafiken**

Region Värmlands revisorer ansvarar för att genomföra en årlig granskning av samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har revisorerna utarbetat en ”Granskningsstrategi”. Baserad på granskningsstrategin gör revisorerna årligen en riskbedömning och revisionsplan. I ”Revisionsplan 2020” har en granskning gällande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning aktualiserats.

Det är de regionala kollektivtrafikmyndigheterna som ansvarar för att kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgupper i respektive region och att skapa en tillgänglig allmän kollektivtrafik där alla oavsett funktionsnedsättning har likvärdiga möjligheter att resa. I Värmland företräder Kollektivtrafiknämnden Region Värmland som Regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) och ansvarar för dessa frågor.

Syftet med förstudien är att kartlägga hur Regionstyrelsen respektive Kollektivtrafiknämnden säkerställer att kollektivtrafiken bedrivs i enlighet med aktuell lagstiftning avseende tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Granskningen ska också utgöra underlag för bedömning av om det finns behov av och förutsättningar för en fördjupad granskning.

Förstudien ska ge svar på följande revisionsfrågor:

- Finns ändamålsenliga mål och strategier för ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och hur följer Kollektivtrafiknämnden upp arbetet?
- Vilka krav ställs vid upphandling av kollektivtrafik avseende tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning?
- Hur sker samråd och dialog med funktionsrättsrörelsen?

I granskningen framkommer att de målsättningar som finns i nu gällande trafikförsörjningsprogram för Värmland (2017-2021) motsvarar de krav som

ställs i gällande lagstiftning. Kollektivtrafiknämnden, som företräder regionen som regional kollektivtrafikmyndighet, följer årligen upp trafikförsörjningsprogrammet. Nämnden har även i sin nämndplan och mätplan för 2020 mål som direkt eller indirekt knyter an till det granskade området, vilka följs upp genom ordinarie delårsrapport och årsredovisning.

Utifrån ovanstående görs bedömningen att det finns ändamålsenliga mål och strategier i enlighet med gällande lagstiftning, samt att uppföljning sker av ansvarig nämnd i tillräcklig omfattning.

En utmaning med nuvarande lagstiftning och standarder när det gäller den allmänna kollektivtrafiken är enligt Trafikanalys (2019) att den breda gruppen av personer med funktionsnedsättningar inte omfattas då de primärt är inriktade på personer med syn-, hörsel- och rörelsenedsättning. Enligt samma myndighet har de flesta av Sveriges kollektivtrafikmyndigheter inte ställt ytterligare krav utöver lagstiftningens minimikrav. Den nationella funktionsrättspolitikerna utgår emellertid sedan 2017 från principen om universell utformning av fordon och tjänster i kollektivtrafiken med målet att alla ska ha likvärdig tillgång till dessa. I det nya förslaget till regionalt trafikförsörjningsprogram (2022-2026) samt målbilden för 2040 följs till stora delar inriktningen för den nya nationella funktionsrättspolitikerna samtidigt som tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar ges större utrymme än tidigare.

Lagstiftningen ställer krav på att samråd ska ske med berörda aktörer i planeringen av kollektivtrafiken. I granskningen framkommer att representanter från bland annat funktionsrättsrörelsen deltagit i framtagandet av nytt förslag till trafikförsörjningsprogram samt riktlinjer för färdtjänst och sjukresor. Dialog och samråd sker även löpande genom Rådet för funktionsrätt samt en samverkansgrupp för kollektivtrafikfrågor.

Ett annat syfte med förstudien har varit att bedöma om det finns behov av och förutsättningar för en fördjupad granskning inom området. Bedömningen är att det i dagsläget inte finns behov av en fördjupad granskning. Dock kan det längre fram exempelvis vara intressant att granska måluppfyllelse, utveckling och strävan mot universell utformning av kollektivtrafiken och dess tjänster som det nya förslaget till regionalt trafikförsörjningsprogram ger uttryck för.

Regionens revisorer översänder härmed rapporten till Kollektivtrafiknämnden och Regionstyrelsen för kännedom

Ingela Wretling
ordförande

Kristina Bengtsson Nilsson
vice ordförande